

Zaaknummer: 00001192617
Onderwerp: Financieringsverzoek Recreatieschap Geestmerambacht
Datum raadsvergadering: *Invullen door de griffie*
Portefeuillehouder: E.M. Leibbrand
Programma: 5. Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte

Publiekssamenvatting

Het Recreatieschap Geestmerambacht heeft een financieringsverzoek gestuurd naar de deelnemende gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard. Daarin verzoekt zij financiering voor een aantal prioritaire projecten uit het Uitvoeringsplan, horende bij de Visie 2030 “Parkenlint tussen stad en dorp”. De gemeenteraad wordt voorgesteld toestemming te geven aan het Recreatieschap Geestmerambacht om zelf financiering aan te trekken voor de uitvoering van drie projecten uit het Uitvoeringsprogramma: Wagenweg, Groene Loper en Park van Luna. Hiermee worden subsidies veiliggesteld, de kwaliteit van het recreatiegebied verbeterd en toekomstige inkomsten voor het recreatieschap mogelijk gemaakt.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Toestemming te geven aan het Recreatieschap Geestmerambacht om een lening van maximaal € 2,9 miljoen aan te trekken voor de financiering van de projecten Wagenweg, Groene Loper en Park van Luna uit het Uitvoeringsplan horende bij de Visie 2030 “Parkenlint tussen stad en dorp”
2. De bijbehorende financieringslasten in de structurele participantenbijdrage van de participanten gemeenten Dijk en Waard en Alkmaar door te berekenen.
3. Het Recreatieschap Geestmerambacht opdracht te geven deze financiële gevolgen te verwerken in de begrotingswijziging 2026 en de programmabegroting 2027.

Inleiding

In 2021 is de Visie 2030 'Parkenlint tussen stad en dorp' vastgesteld door de gemeenteraden van Langedijk, Heerhugowaard en Alkmaar. Dit leidde tot het vaststellen van een Uitvoeringsplan Visie 2030 (UP) in juni 2022. Dit plan bevat veertien projecten waarvan er 8 zijn afgerond. De overige projecten, waarvan twee reeds besloten zijn (Wagenweg en Groene Loper) hebben een totale investeringsvraag van € 6,1 miljoen. Het recreatieschap vraagt aan de beide participanten financiering voor een deel van deze projecten. Deze hebben een investeringsvraag van € 2,9 miljoen. Daarvoor zijn enkele alternatieve vormen beschreven in hun verzoek. Een daarvan is dat het Recreatieschap zelf geld leent op de markt.

Het recreatieschap heeft in de Kadernota 2026 aangegeven dat er aparte financiering nodig is voor het uitvoeringsplan. Dit komt doordat er vertraging is ontstaan in het uitvoeringsplan en de reserves van het recreatieschap inmiddels hiervoor niet meer toereikend zijn. Ook is de rente op de markt inmiddels hoger dan ten tijde van het vaststellen van het uitvoeringsplan. Bij de zienswijze op de begroting 2026 van het Recreatieschap Geestmerambacht heeft uw raad o.a. de volgende punten geamendeerd:

- *De gemeenteraad stemt niet in met de voorgestelde structurele extra bijdrage oplopend naar €81.200 voor Dijk en Waard, omdat deze samenhangt met de financieringslasten van het Uitvoeringsplan waarvoor nog geen besluit is genomen.*
- *De gemeenteraad van Dijk en Waard besluit dat instemming met een lening en bijbehorende structurele participantenbijdrage pas mogelijk is na besluitvorming door de raad over een separaat en onderbouwd raadsvoorstel.*

Op 26 juni 2025 heeft de gemeenteraad van Alkmaar een motie aangenomen om te komen tot een plan van aanpak voor beëindiging van de huidige GR Geestmerambacht. Alhoewel dit feitelijk los staat van de huidige ontwikkeling van het gebied speelt dit wel een rol in de besluitvorming rondom de financiering van het UP.

Het Algemeen Bestuur heeft op 2 december 2025 besloten een aantal projecten prioriteit te geven en de overige projecten uit het uitvoeringsplan voorlopig “on hold” te zetten. De prioritaire projecten zijn reeds besloten projecten die de kwaliteit van het gebied verbeteren, subsidies veiligstellen en het verdienvermogen van het recreatieschap vergroten. Deze projecten vragen op dit moment om zekerheid. Ook omdat deze projecten in uitvoering zijn en financiële liquiditeitspositie van het schap beïnvloeden. Zonder financiering is het waarschijnlijk dat de participanten in de loop van 2026 bijstorting moeten doen om deze volgens de norm te houden. De projecten die voor financiering worden voorgesteld zijn:

1. Wagenweg
2. Groene Loper
3. Park van Luna

Deze projecten zijn, samen met de andere projecten uit het uitvoeringsplan, aan u toegelicht in de raadsbijeenkomsten van 28 oktober en 5 november. Voor de inhoud verwijzen we u graag naar de stukken van deze bijeenkomsten. Voor de projecten Wagenweg en Groene Loper zijn al investeringsbesluiten genomen en verplichtingen aangegaan voor de voorbereiding en uitvoering. Voor de Groene Loper is ook een subsidie verkregen van de Provincie Noord-Holland. Het financieringsverzoek van het Algemeen Bestuur treft u als bijlage aan bij dit voorstel.

Beoogd effect

In de Strategische Omgevingsvisie Dijk en Waard is de ambitie geformuleerd om te streven naar verbinding met cultureel erfgoed, water en natuur. Een samenhangend netwerk van natuur en recreatie is daarbij belangrijk. Met name met een groeiende bevolking in de regio. De projecten die met dit voorstel mogelijk worden gemaakt versterken deze ambities.

Met dit financieringsvoorstel wordt mogelijk gemaakt dat in ieder geval de meest dringende projecten uit het Uitvoeringsplan doorgang kunnen vinden. Dit zijn de projecten Wagenweg, Groene Loper en de visieschets voor het Park van Luna. Deze projecten dragen bij aan zowel de financiële als de kwalitatieve ambities uit de Visie 2030.

Kader

- Strategische Omgevingsvisie Dijk en Waard
- Visie 2030 'Parkenlint tussen stad en dorp'
- Treasurystatuut gemeente Dijk en Waard
- Beleidsregels verstrekken gemeentegaranties en geldleningen gemeente Dijk en Waard 2024
- Raadsbesluit zienswijze jaarrekening 2024 en programmabegroting 2026 GR Geestmerambacht (geamendeerd) d.d. 24 juni 2025

Argumenten per beslispunt

1. Toestemming te geven aan het Recreatieschap Geestmerambacht om een lening van maximaal € 2,9 miljoen aan te trekken voor de financiering van de projecten Wagenweg, Groene Loper en Park van Luna uit het Uitvoeringsplan horende bij de Visie 2030 "Parkenlint tussen stad en dorp".
 1. *Hiermee wordt de doorgang van het project Wagenweg mogelijk gemaakt.*

Het project Wagenweg is op middellange termijn een rendabel project wat bijdraagt aan de financiële positie van het recreatieschap. Het Algemeen Bestuur van het recreatieschap heeft op 14 november 2023 de visieschets Wagenweg vastgesteld met investeringskosten van 1.765.000 euro. Hierin zit niet alleen de ontwikkeling van parcoursen en recreatieve ruimte. Ook zitten er ontwikkelingen in die inkomsten genereren. Zoals een groepsaccommodatie en woonzorgaccommodatie.
 2. *Hiermee wordt de doorgang van het project Groene Loper mogelijk gemaakt.*

Het Algemeen bestuur van het recreatieschap heeft op 16 november 2022 het investeringsbesluit genomen voor het project de Groene Loper. Binnen dit project wordt de verbinding tussen Geestmerambacht en het park van Luna ingericht met groen en natuur. Op basis daarvan is subsidie van 1,4 miljoen verkregen bij de Provincie Noord-Holland. Met de voorgestelde financiering is doorgang van het project gewaarborgd en is er geen risico dat de subsidie moet worden terugbetaald.
 3. *Hiermee wordt de doorgang van project Park van Luna mogelijk gemaakt.*

Met de voorgestelde financiering kan een visieschets Park van Luna worden gestart. Het Park van Luna biedt mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van recreatie. Met name op het gebied van horeca en evenementen liggen er kansen voor versterking van de recreatieve functie en inkomsten voor het recreatieschap. Om initiatieven te kunnen faciliteren is een visie op het deelgebied een noodzakelijke eerste stap.
4. *Het aantrekken van een lening door het Recreatieschap is de meest praktische vorm van financiering.*

Er zijn verschillende manieren waarop de financiering van de voorgestelde projecten mogelijk gemaakt kan worden. Deze staan ook toegelicht in het financieringsverzoek en bij de alternatieven in dit voorstel. Een lening verstrekken door de participanten is niet financieel voordeliger door actuele rentestanden. Zelf lenen door het recreatieschap voorkomt ook administratief werk bij de deelnemende gemeenten.
5. *Zonder directe financiering komt het recreatieschap in acute liquiditeitsproblemen. Dit zou leiden tot noodzakelijke stortingen van de participanten op korte en middellange termijn.*

Met financiering wordt voorkomen dat reeds gedane investeringen in de (voorbereiding) van de projecten teniet gaan. Dit zou leiden tot afschrijving van deze investeringen en een direct verslechterde boekhoudkundige positie van het recreatieschap.

Het recreatieschap is voor 2026 ook reeds verplichtingen aangegaan voor de voorbereiding en uitvoering van de projecten Wagenweg en Groene Loper. Dit op basis van de investeringsbesluiten die in 2021 en 2022 zijn genomen. Daarnaast is de reserve die gevormd werd door het HAL fonds en de afkoopsom van de provincie leeg aan het raken. Zie ook de kadernota 2026 en de begroting 2026. Met een financiering van de projecten blijft de liquiditeit van het recreatieschap boven de afgesproken norm van 500.000 euro. Zo niet komt deze daar onder en zal in 2026 een bijstorting nodig zijn.
6. *Deze drie projecten leveren een bijdrage aan de kwaliteit van het recreatiegebied.*

De projecten dragen bij aan de kwaliteit van het gebied. Zowel in ruimte als in kwaliteit nemen de recreatiemogelijkheden toe. Dit is noodzakelijk gezien de huidige recreatiedruk op het gebied en het groeiend inwoneraantal van de gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard.

2. De bijbehorende financieringslasten in de structurele participantenbijdrage van de participanten gemeenten Dijk en Waard en Alkmaar door te berekenen.

Op deze manier voldoet de besluitvorming aan de regels uit de Gemeenschappelijke Regeling en het geamendeerde raadsbesluit zienswijze jaarrekening 2024 en programmabegroting 2026 GR Geestmerambacht d.d. 24 juni 2025

Met geven van toestemming voor het doorberekenen van de financieringslasten in de structurele participantenbijdrage geeft de gemeenteraad groen licht aan het bestuur van de GR Geestmerambacht om de lening aan te trekken en hier een formeel besluit op te nemen.

3. Het Recreatieschap Geestmerambacht opdracht te geven deze financiële gevolgen te verwerken in de begrotingswijziging 2026 en de programmabegroting 2027.

Op deze manier wordt de lening en de terug te betalen rente en aflossing transparant gemaakt in de financiële huishouding van de GR Geestmerambacht en de gemeente.

Het verstrekken van de lening heeft financiële gevolgen. De kosten in de vormen van rente en aflossing zullen worden verwerkt in de financiële documenten van de GR Geestmerambacht. Ook de inkomsten zullen hier verwerkt worden. De gevolgen staan beschreven in de financiële paragraaf van dit voorstel.

Kanttekeningen en risico's

Dit voorstel betreft de financiering van enkele projecten uit het UP. Dit betekent ook dat er voor andere projecten (voorlopig) geen financiering is en dat deze later of niet worden uitgevoerd. Hierdoor zullen potentiële inkomsten niet of later gehaald worden, bijvoorbeeld vanuit Zomerdel Noord en Zuid. Voor de projecten zijn al ondernemers benaderd waarvan het zeer de vraag is of zij betrokken blijven als de plannen niet verder gebracht worden. Ook de investeringen in de actieparcoursen en de Duinen van Luna gaan voorlopig van de planning. Dit betekent vooral dat het beoogde kwaliteitsniveau van de gebieden niet wordt gehaald. Een overzicht van projecten treft u in de bijlage "Uitvoeringsplan 2021"

Bij uitblijven van financiering dreigt verlies van reeds gedane investeringen en terugbetaling of vervallen van de provinciale subsidie €1,4 miljoen (Groene Loper) en ondermijning van de liquiditeitsnorm (€ 500.000), waardoor bijstorting in 2026 nodig zal zijn.

De kans bestaat dat de uitkomst van de besluitvorming over het financieringsverzoek in Dijk en Waard en Alkmaar verschillend is. Er is gestreefd naar een gelijkkluidend voorstel aan de twee gemeenteraden. Door het inzetten van raadsinstrumenten kan er echter een ander besluit volgen. In dat geval is het aan het Dagelijks en Algemeen Bestuur van het recreatieschap om aan te geven wat het gevolg is van de genomen besluiten, bijvoorbeeld verdere vertraging in de uitvoering van het UP. Als een van de gemeenteraden geen besluit of een negatief besluit neemt over de financiering, dan is er geen basis meer om door te gaan met de uitvoering van het uitvoeringsplan. Een positief besluit over financiering vanuit één gemeente is dan onvoldoende.

Op de achtergrond van dit voorstel speelt de discussie over de toekomst van de samenwerking in de GR Geestmerambacht. De raad van Alkmaar heeft een motie aangenomen om tot een plan van aanpak te komen om de Gemeenschappelijk Regeling te beëindigen. Ook al staat dit feitelijk los van het Uitvoeringsprogramma, toch speelt dit met name mee in de discussie in de

gemeenteraad van Alkmaar. Het college van Dijk en Waard is daarom met een open houding in gesprek met het college van Alkmaar. Het uitgangspunt is daarbij dat we goed luisteren naar de wensen van Alkmaar en constructief meedenken over een toekomstige samenwerking die:

1. Recht doet aan de bestaande afspraken en verplichtingen over beheer en ontwikkeling van de gezamenlijke recreatiegebieden.
2. Op zowel bestuurlijk als financieel vlak zo efficiënt mogelijk functioneert
3. Besluitvorming over beheer en ontwikkeling van het gebied zo efficiënt mogelijk maakt.

Alternatieven

1. Het Recreatieschap leent van de participanten.

Het is een mogelijkheid dat de participanten Alkmaar en Dijk en Waard geld lenen aan de GR Geestmerambacht voor de projecten. Deze optie was eerder voordeliger dan een rechtstreekse lening van het Recreatieschap op de markt. Rentestanden zijn momenteel hoger dan enkele jaren geleden. Uit een actuele verkenning is gebleken dat het recreatieschap tegen nagenoeg dezelfde rente geld kan lenen bij marktpartijen zoals de Bank Nederlandse gemeenten. Daarmee heeft dit alternatief geen voordelen meer ten opzichte van zelf lenen door het Recreatieschap.

2. Kapitaalstorting of eenmalige participantenbijdrage

Een tweede alternatief is dat de benodigde financiering wordt verstrekt in de vorm van een kapitaalstorting of eenmalige participantenbijdrage. De participanten zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van de Gemeenschappelijke regeling. De rente en aflossing komen ten laste van die exploitatie. In feite betalen de participanten hun eigen aflossing in het geval van een lening. Een kapitaalstorting komt direct ten laste van de begroting.

3. Dijk en Waard financiert het gehele bedrag onder voorwaarden

Een derde optie is dat gemeente Dijk en Waard zorgt voor de financiering van het gehele bedrag van (maximaal) 2,9 miljoen investering. Dit is een oplossing als Alkmaar negatief of niet besluit. Dit maakt mogelijk dat de projecten doorgaan en dat is in het belang van onze inwoners. Echter, het bestuur van het recreatieschap moet met deze constructie dan ook akkoord gaan en de financiële consequenties van rente en aflossing opnemen in de P&C cyclus van het recreatieschap.

4. Meerdere projecten financieren

Het Algemeen Bestuur van de GR Geestmerambacht heeft voorgesteld een beperkt aantal projecten op dit moment te financieren. Het alternatief is om alle projecten uit het Uitvoeringsplan op dit moment te financieren. Uit de raadsinformatiebijeenkomsten die in het najaar van 2025 zijn georganiseerd, is gebleken dat hier minder draagvlak voor is vanuit de gemeenteraden van de participanten Alkmaar en Dijk en Waard.

5. Niets doen/geen besluit

Niets doen, of een besluit na de verkiezingen van 2026 te nemen, is geen reëel alternatief. Het recreatieschap heeft in beeld gebracht wat de financiële gevolgen zijn als er niets besloten wordt. In dat geval zullen reeds gedane investeringen moeten worden afgeschreven. Ook zal reeds ingeplande capaciteit worden doorbelast en moeten geprognostiseerde inkomsten worden geschrapt. Hierdoor zal de liquiditeitspositie van het schap snel verslechteren en zullen op korte en middellange termijn stortingen van de participanten noodzakelijk zijn om de liquiditeitspositie van het recreatieschap te garanderen.

Samenwerking en participatie

Op 30 september en 28 oktober 2025 zijn er informatiebijeenkomsten georganiseerd, waar u bent meegenomen in het oorspronkelijke financieringsvoorstel en de projecten uit het Uitvoeringsplan. Op 5 november 2025 is er een informatieavond voor u en uw collega raadsleden uit Alkmaar georganiseerd. Daarin is toelichting gegeven op de financiële positie van het recreatieschap, de stand van zaken rond het uitvoeringsplan en de financiële kosten en baten van de resterende projecten uit het UP. Voor achtergrondinformatie verwijzen we u graag naar de stukken die verstuurd zijn voor deze avonden.

De projecten uit het UP worden door het recreatieschap regelmatig besproken met inwoners en betrokkenen in zogenaamde gebiedstafels. Dit zijn participatiebijeenkomsten met belangenpartijen in het recreatieschap. Input hieruit wordt meegegeven aan het AB van het Recreatieschap.

Financiën

Het totale investeringsvolume voor de afgeslankte variant van het Uitvoeringsprogramma Geestmerambacht bedraagt € 2,9 miljoen.

In het financieringsverzoek (zie bijlage) is uitgegaan van een rente van 2,5%. De actuele rentestanden zijn echter hoger. Zowel gemeenten als een Gemeenschappelijke Regeling lenen momenteel tegen een rente van rond de 3,9%. Dat betekent dat financiering leidt tot een andere verhoging van de participantebijdrage dan in het financieringsverzoek (bijlage 1) staat vermeld. De totale participantenbijdrage zal naar schatting tot 2035 stijgen met 113.100 euro. Voor Dijk en Waard betekent dat (naar rato van de verdeelsleutel 46,4%) een jaarlijks bedrag van 52.478 euro. Na 2035 zal dit verminderen omdat dan ook aflossingen plaatsvinden. De werkelijke bedragen zullen afhangen van de definitieve rente van de lening. Hierover worden de participanten geïnformeerd in de reguliere financiële verantwoordingen.

De participantenbijdrage valt onder Programma 5: Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte. De gevolgen van dit voorstel worden, indien besloten, verwerkt in de meerjarenbegroting vanaf 2027.

Communicatie

Over het raadsbesluit wordt in afstemming met Alkmaar gecommuniceerd. Het Dagelijks Bestuur van het recreatieschap heeft hierbij het initiatief in overleg met het Algemeen Bestuur.

Uitvoering

Bij een positief besluit door de gemeenteraden van Alkmaar en Dijk en Waard start het Recreatieschap direct met het aanvragen van een leningsovereenkomst in overleg met het Dagelijks Bestuur, die besluit over de lening. De uitvoering van de projecten Wagenweg en Groene Loper en Park van Luna volgt in 2026. Uw raad wordt geïnformeerd over de definitieve afspraken en voortgang. Evaluatie van de financiële effecten vindt plaats bij de begrotingswijziging 2026, de begroting 2027 en de jaarrekening 2026.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

- Financieringsverzoek Recreatieschap Geestmerambacht.
- Raadsbesluit Financiering GAB

Bijlagen ter informatie

- Visie 2030 'Parkenlint tussen stad en dorp'(2021)

- Uitvoeringsplan visie 2030
- Presentatie raad 30 september beeldvormende sessie Geestmerambacht
- Dashboard GAB Q3 AB 17 September 2025